

7/18911

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : 64443507-747
Konu : Soru önergesi

03/5/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Kan. Kar. Bşk.'nın 21/03/2013 tarihli ve 43452547-120.00-114397 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Altan Tan tarafından şahsıma yöneltilmiş olan 7/18911 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Başbakan Yardımcısı

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Önergeyi Veren Milletvekili : Altan TAN

Diyarbakır Milletvekili

Önerge Esas No : 7/18911

C E V A P

Diyanet İşleri Başkanlığı, Anne Sütü Merkezi ile ilgili görüşlerini bir mütalaa ile açıklamış ve bu mütalaada, istenmeyen sonuçların ortaya çıkmaması için alınması gereken tedbirlere işaret etmiştir. Din İşleri Yüksek Kurulu'nun ilgili mütalaa metni ekte sunulmuştur.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : B.02.1.DİB.0.10.101-02/

14/06/2012

Konu : “İnsan Sütünün Saklanması ve Bebeklere Verilmesi”

Mütalaa No : 2012/53

DİN İŞLERİ YÜKSEK KURULU MÜTALAASI

Din İşleri Yüksek Kurulu, 12/04/2012 tarihinde Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Prof. Dr. Raşit KÜÇÜK’ün başkanlığında toplandı.

“İnsan Sütünün Saklanması ve Bebeklere Verilmesi” konusu görüşüldü. Yapılan müzakerelerden sonra:

Kur’an-ı Kerim, süt emme çağında iken aynı kadından süt emen çocuklarla, onları emzirenler ve emzirenin yakın akrabaları arasında evlenme engelinin oluşacağını hükme bağlamıştır. (Nisa, 4/23) Hz. Peygamber (s.a.v.) de *nesep yönüyle birbirlerine haram olanların, süt emme yolu ile de haram olacaklarını* belirtmiştir. (Buhari, Nikah, 20; Müslim, Radâ’, 2)

Ancak süt emmenin hangi şartlarda evlenme yasağı oluşturacağı hususu fakihler arasında tartışmalıdır. Süt akrabalığının oluşması için, emme/süt alma işleminin fakihlerin çoğunluğuna göre çocuk iki yaşını doldurmadan olması gerekir. Hanefilere ve Malikilere göre az olsun çok olsun, bir kere emmekle haramlık yani evlenme yasağı meydana gelir. (Merginani, el-Hidaye, II, 223; Sahnûn, el-Müdevvenetü’l-Kübra, II, 405) Şafiiler ve Hanbeliler ise evlenme yasağının ancak beş doyurucu emme ile meydana geleceğini söylemişlerdir. (İbn Kudame, el-Muğni, Beyrut- IX, 192; Şirbini, Muğni’l-Muhtâc, Beyrut, 1997, III, 546)

Süt akrabalığının oluşması için, doğrudan emmenin gerekli olduğu, içirilmekle akrabalığın oluşmayacağı yolunda bazı görüşler varsa da (İbn Hazm, el-Muhallâ, Dâru’l-Fikr, X, 185; Karadavî, Fetava Muasıra, Üçüncü Baskı, Beyrut, 1994, II, 550) fakihlerin çoğunluğuna göre sütün doğrudan emzirilmesi ile biberon ve benzeri araçlarla içirilmesi arasında fark yoktur. (Kâsânî, Bedâiu’-Sanaî’, V /92, Beyrut, 2002; Mevsilî, el-İhtiyar, II, 157, Beyrut; Şirbinî, Muğni’l-Muhtac, III/544, Beyrut; İbn Kudame, el-Muğni, Beyrut IX, 195)

İki kadının sütü karıştırıldığında, Hanefi mezhebindeki bir görüşe göre çocuk her iki kadının da süt çocuğu olur, diğer bir görüşe göre hangi kadının sütü daha fazla ise, sadece onun çocuğu olur. Başka bir madde ile mesela inek sütüyle karışması durumunda, hüküm, karışımda çoğunluğu oluşturan maddeye göre verilir. (Merginani, el-Hidaye, II, 223; Mevsilî, el-İhtiyar, II, 156) İmam Şafii’ye göre ise karışımdaki süt, az olsun çok olsun haramlık meydana gelir. (Şirblini, Muğni’l-Muhtâc, III, 544)

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : B.02.1.DİB.0.10.101-02/

14/06/2012

Konu : "İnsan Sütünün Saklanması ve Bebeklere Verilmesi"

Mütalaa No : 2012/53

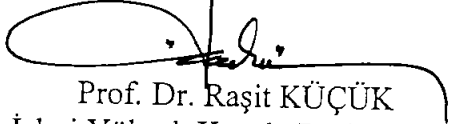
Son zamanlarda, İhtiyaç sahibi, özellikle prematüre bebeklere verilmek üzere süt bankası kurularak, kadınlardan alınan sütlerin muhafaza edilmesi şeklinde bir uygulama ortaya çıkmış ve bazı Batı ülkelerinde yaygınlaşmıştır. Böyle bir bankanın kurulmasının İslam'a göre caiz olup olmadığı konusu da gerek bireysel olarak İslam alimlerinin gerekse kurumsal olarak fetva kurullarının gündemine girmiştir. Bu bağlamda olmak üzere bazı fetva kurulları, süt bankası uygulamalarının süt emme konusunda karışıklık meydana getireceği, bunun da İslam'ın yasak kıldığı süt akrabaları arasında evlenmelere sebebiyet verebileceği gibi gerekçelerle bu bankaları kurmanın caiz olmayacağına karar vermişlerdir. (Mecmau'l-fıkhi'l-İslamî, 1985, Karar no: 6)

Ancak bu hüküm meselenin özüne yönelik olmayıp, kendilerinden süt alınan anneler ile süt verilen bebekler arasında oluşacak süt akrabalığı konusunda hassasiyet gösterilmeyerek, sütlerin ve süt akrabalıklarının karışması sonucu dinin yasakladığı evliliklere götürebileceği endişesinden kaynaklanmaktadır.

Prensip olarak, ihtiyaç duyulması halinde çocuklara annelerinden başka kadınların sütlerinin emzirme yoluyla verilmesinde bir sakınca olmadığı gibi, kadınlardan alınan sütlerin bekletilerek daha sonra ihtiyaç duyan bebeklere verilmesinde de sakınca yoktur. Ancak, süt akrabalığının getireceği

evlilik yasaklarının ihlal edilmemesi için her türlü tedbirin alınması ve bu tedbirlerin hassasiyetle uygulanması gerekir. Bu itibarla aşağıda işaret edilen hususların dikkate alınması kaydıyla insan sütünün saklanması ve ihtiyacı olan bebeklere verilmesinin dinî açıdan sakıncası olmadığına karar verilmiştir.

1. Süt verecek kadının kendi çocuğunu süttten mahrum bırakmaması,
2. Başka kadının sütünü içen çocuklar arasında oluşacak mahremlik dairesini, olabildiğince daraltmak için, pratik bir tedbir olarak, bir kadından alınan sütün sadece erkek veya sadece kız çocuklara verilmesi,
3. Süt veren kadın ile süt verilen çocuğun kimliklerinin, kayıt altına alınması ve bu bilginin her iki tarafa da verilmesi,
4. Bu hususun yasal düzenleme ile güvence altına alınması,
5. Evliliğe engel teşkil eden süt akrabalığı dairesinin daha da genişlememesi için, birden fazla anneye ait sütlerin karıştırılmaması,
6. Süt veren anneye, masrafları dışında bir ücret verilmemesi, alınan sütlerin para karşılığı satılmaması,
7. Kendi annesinin sütü ile beslenme imkânı bulunan çocukların, bu sistemden yararlandırılmaması.

Prof. Dr. Raşit KÜÇÜK
Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı